

B.A Semester - 4 (NEP-2020) Examination

March/April-2026

GEO: Relief Features and Topographical Maps (Major-10)

Time: 2:00 Hours

Marks:50

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ સ્થળવર્ણન નકશાનાં આધારે નીચે આપેલ અર્થઘટનનાં મુદ્દાઓ સમજાવો. (૧૦)
 1) જમીનનો ઉપયોગ, 2) પશુ ચરાણ 3) વન્ય ઉત્પાદન
 અથવા
- પ્રશ્ન-૧ સ્થળવર્ણન નકશાઓનો સામાન્ય ખ્યાલ આપી, સ્થળવર્ણન નકશાઓના વિકાસનો ઇતિહાસ સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૨ સ્થળવર્ણન નકશાનાં આધારે નીચેની બાબતોનાં અર્થઘટનનાં મુદ્દાઓ સમજાવો. (૧૦)
 1) સામાન્ય પરિચય 2) ખેતીકીય પ્રદેશો 3) જંગલ પ્રદેશ
 અથવા
- પ્રશ્ન-૨ સ્થળવર્ણન નકશાનાં આધારે પ્રાકૃતિક તત્વોમાં નીચે આપેલ અર્થઘટનનાં મુદ્દાઓ સમજાવો.
 1) ભુપૃષ્ઠ 2) જળ પરિવાહ 3) વનસ્પતિ
- પ્રશ્ન-૩ ભારતમાં સર્વે ઓફ ઇન્ડિયા તૈયાર થતા સ્થળવર્ણન નકશાઓ વિશે વિગતવાર સમજાવો. (૧૦)
 અથવા
- પ્રશ્ન-૩ સ્થળવર્ણન નકશાનાં આધારે નીચે આપેલ અર્થઘટનનાં મુદ્દાઓ સમજાવો.
 1) ખેતી 2) પરિવહન 3) સંદેશાવ્યવહારના માધ્યમો
- પ્રશ્ન-૪ સ્થળવર્ણન નકશામાં ઉપયોગમાં લેવાતા સાંકેતિક ચિહ્નો અને પ્રતીકોનું મહત્વ વિગતવાર સમજાવો. (૧૦)
 અથવા
- પ્રશ્ન-૪ સ્થળવર્ણન નકશાનાં આધારે સાંસ્કૃતિક તત્વો અંતર્ગત નીચે આપેલ અર્થઘટનનાં મુદ્દાઓ સમજાવો.
 1) ગ્રામીણ વસાહતો 2) શહેરી વસાહતો 3) વસ્તીનું માળખું
- પ્રશ્ન-૫ ટૂંકનોંધ લખો: (કોઈપણ બે) (૧૦)
 1) સ્થળ વર્ણન નકશામાં બારમાસી અને મુદ્દતી નદીઓ કે સરોવર છે? તે કેવી રીતે ખ્યાલ આવે છે, ટૂંકમાં સમજાવો.
 2) સ્થળ વર્ણન નકશામાં આપણે કેવી રીતે સમજી શકીએ કે, જંગલોના પ્રકારો સંરક્ષિત, પ્રતિબંધિત કે ખાનગી છે? સાંકેતિક ચિહ્નો સાથે સમજાવો.
 3) નીચે મુજબ સાંકેતિક ચિહ્નો દોરો.
 ➤ મીટરગેજ રેલવે,
 ➤ નેરોગેજ રેલવે,
 ➤ બ્રોડગેજ રેલવે,
 ➤ પાઇપલાઇન માર્ગ
 ➤ રોપ વે
 4) નીચે મુજબ સાંકેતિક ચિહ્નો દોરો.
 ➤ મુદ્દતી નદી,
 ➤ ખનીજ તેલનો કુવો
 ➤ પાકી સડક
 ➤ કાચી સડક
 ➤ ધોરીમાર્ગ

ENGLISH VERSION

- Que.1 Explain the following interpretive issues based on the topographic map. (10)
- 1) land use,
 - 2) Animal Grazing
 - 3) Forest Production

OR

- Que.1 Explain the history of the development of topographic maps, giving a general concept of topographic maps.
- Que.2 Explain the interpretation points of the following based on the topographic map. (10)
- 1) General Introduction
 - 2) Agricultural Regions
 - 3) Forest Region

OR

- Que.2 Explain the interpretation issues of the following natural elements based on the topographic map.
- 1) Relief Features
 - 2) Drainage
 - 3) Vegetation

- Que.3 Explain in detail about the topographic maps prepared by the survey of India in India. (10)

OR

- Que.3 Explain the following interpretive points based on the topographic map.
- 1) Agriculture
 - 2) Transportation
 - 3) Means Of Communication

- Que.4 Explain in detail the significance of the symbols and icons used in topographic maps. (10)

OR

- Que.4 Explain the following interpretive points under cultural elements based on the topographic map.
- 1) Rural Settlements
 - 2) Urban Settlements
 - 3) Population Structure

- Que.5 Write short notes on (Any Two) (10)

- 1) Describe the location of the map. Explain briefly how it is possible to identify whether there are perennial and temporary rivers or lakes.
- 2) How can we understand in a topographic map whether the types of forests are protected, restricted or private? Explain with symbolic symbols.
- 3) Draw the following symbols:
 - meter gauge railway,
 - narrow gauge railway,
 - broad gauge railway,
 - pipeline road,
 - ropeway
- 4) Draw the following symbols:
 - muddati river,
 - mineral oil well
 - paved road
 - unpaved road
 - highway
